

Brusel 5. června 2025
(OR. en)

9876/25

POLMAR 40
POLGEN 61
CLIMA 194
COMAR 25
ENV 456
ENER 197
MAR 93
MARE 24
PECHE 157
PROCIV 63
RELEX 709
RECH 259
SUSTDEV 41
TRANS 223

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	5. června 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 281 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Evropský pakt pro oceány

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 281 final.

Příloha: COM(2025) 281 final

V Bruselu dne 5.6.2025
COM(2025) 281 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Evropský pakt pro oceány

Evropský pakt pro oceány

Moře a oceány mají zásadní význam pro život na Zemi, prosperitu, konkurenceschopnost, bezpečnost a udržitelnou budoucnost. Oceán má zásadní význam pro energetiku, data a strategické zdroje, jakož i pro regulaci klimatu na Zemi.

Evropská unie spravuje největší společnou námořní oblast na světě s 25 miliony km² výlučných ekonomických zón ve svých členských státech, nejbližších regionech¹ a zámořských územích. Vzhledem k tomu, že EU má pobřeží dlouhé přibližně 70 000 km a 40 % jejího obyvatelstva žije ve vzdálenosti do 50 km od moře, má EU zásadní zájem o námořní záležitosti. Námořní hranice Unie zasahují díky jejím nejbližším regionům do Karibiku, Atlantiku a Indického oceánu. Její modrá ekonomika přímo podporuje téměř 5 milionů pracovních míst a ročně přispívá k ekonomice EU hrubou přidanou hodnotou ve výši více než 250 miliard eur². Námořní trasy zajišťují přibližně 74 % zahraničního obchodu EU a podmořské komunikační kabely zajišťují 99 % mezikontinentálního internetového provozu.

Současně se zhoršuje zdraví našich oceánů v důsledku kumulativních dopadů změny klimatu, znečištění a nadměrného využívání mořských zdrojů. Tyto výzvy v oblasti životního prostředí jsou umocněny rostoucím geopolitickým napětím, které nejenže ohrožuje spolupráci v oblasti správy věcí veřejných, ale představuje také hrozbu pro naši bezpečnost. Svoboda plavby a svoboda jednání na moři jsou stále více zpochybňovány a kritické námořní infrastruktury jsou ohroženy. Hybridní hrozby a kybernetické útoky nerespektují hranice, stejně jako problematika bezpečnosti na moři. Ochrana evropských hranic a infrastruktury se stala prioritou.

Evropský pakt pro oceány vychází ze stávajících právních předpisů a iniciativ a poprvé poskytne ucelený přístup ke všem oblastem politiky, aby se vypořádal se všemi těmito výzvami a posílil vedoucí postavení Evropy v politice oceánů. Zavádí jednotný referenční rámec, jehož cílem je zefektivnit koordinační procesy, zjednodušit povinnosti podávání zpráv a nabídnout strategii pro provádění stávajících právních předpisů a soudržnější dosahování politických cílů ve všech odvětvích. Vytváří základy **unie oceánů**, včetně aktu o oceánech, který vychází ze stávající směrnice o územním plánování námořních prostor, a využívá obrovský potenciál oceánů pro odolnost Evropy, její potravinovou nezávislost, dodávky energie, bezpečnost a konkurenceschopnost. Posílí také spolupráci s mezinárodními iniciativami.

Tento pakt podpoří šest priorit:

- ochrana a obnova zdraví oceánů,
- posílení udržitelné konkurenceschopnosti modré ekonomiky,
- podpora pobřežních a ostrovních komunit a nejbližších regionů,
- rozvoj výzkumu, znalostí, dovedností a inovací v oblasti oceánů,
- posílení námořní bezpečnosti a obrany jako nezbytný předpoklad,
- posílení diplomatické činnosti EU v oblasti oceánů a mezinárodní správy založené na pravidlech.

¹ Francouzská Guyana, Guadeloupe, Martinik, Mayotte, Réunion a Svatý Martin (Francie), Azory a Madeira (Portugalsko) a Kanárské ostrovy (Španělsko).

² Evropská komise (2025). Zpráva o modré ekonomice EU za rok 2025.

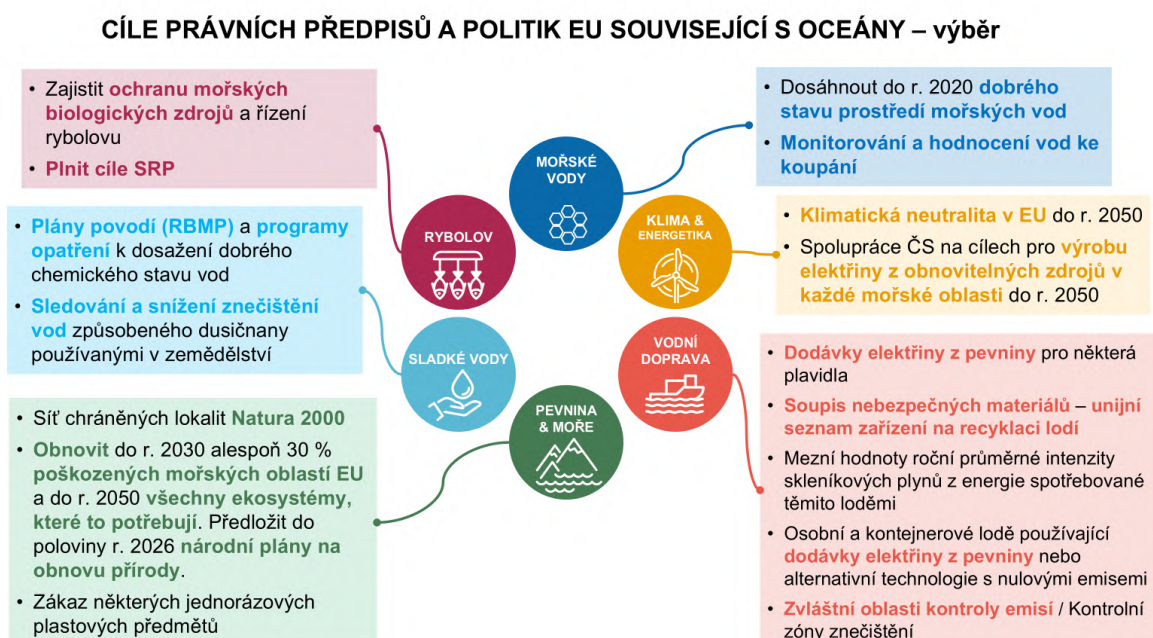
Cílem paktu je holistický přístup a spolupráce napříč členskými státy, regiony a s příslušnými zúčastněnými stranami, včetně rybářů, odborníků na modrou ekonomiku, inovátorů, investorů, vědců a občanské společnosti. Pakt pro oceány bude aktualizován podle vývoje potřeb.

1. Posílený rámec správy

Pro sladění opatření na úrovni Unie, na regionální, vnitrostátní a místní úrovni v různých mořských oblastech je zapotřebí **silný rámec správy**, do něhož budou zapojeny země EU i mimo ni.

1.1 Provádění cílů souvisejících s oceány

Kromě přímo relevantních právních předpisů, jako je nařízení o společné rybářské politice, rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí nebo směrnice o územním plánování námořních prostor, stanoví právní předpisy a politika EU širokou škálu závazných i ambiciózních cílů v oblasti ochrany oceánů a udržitelného řízení. Posílená správa by měla usnadnit provádění těchto cílů a zajistit soudržné prosazování stávajících právních předpisů.

Obrázek: Výběr závazných cílů týkajících se oceánů v právních předpisech EU

Na základě konzultace s příslušnými zúčastněnými stranami **navrhne Komise do roku 2027 „akt o oceánech“, který bude vycházet z revize směrnice o územním plánování námořních prostor**. Jeho cílem bude posílit a modernizovat územní plánování námořních prostor jakožto strategického nástroje, který bude sloužit prioritám paktu pro oceány a jejich provádění, zejména prostřednictvím posílené mezioborové koordinace na vnitrostátní úrovni a prostřednictvím lépe organizovaného přístupu k mořským oblastem. **Akt bude odkazovat na příslušné cíle, aby byly identifikovatelné pod jednou střechou, a usnadní jejich soudržné a účinné provádění.**

Komise bude rovněž usilovat o zjednodušení a synchronizaci povinností členských států podávat zprávy týkající se oceánů ve stávajících právních předpisech s cílem zvýšit právní jasnost a soudržnost politik a zároveň snížit administrativní zátěž. Posoudí také způsoby, jak podpořit plnění povinností souvisejících s oceány.

Za účelem sledování pokroku v plnění příslušných ukazatelů a cílů paktu a podávání zpráv o něm Komise vytvoří veřejný „přehled ukazatelů Evropského paktu pro oceány“, který bude pravidelně doplňovat zprávu o stavu paktu pro oceány, přičemž využije stávající zprávy a zdroje, jako je například středisko EU pro sledování modré ekonomiky, Kosmický program EU včetně programu Copernicus, digitální nástroje a zohlední zásadu „pouze jednou“.

Zásadní význam bude mít úzká spolupráce s příslušnými zúčastněnými stranami na všech politikách týkajících se oceánů. Komise se bude inspirovat Evropskou radou pro zemědělství a výživu a zřídí **Radu pro oceány** na vysoké úrovni složenou ze zástupců příslušných odvětví souvisejících s oceánem. Rada bude Komisi nápomocna při plnění jejího úkolu sledovat a zajišťovat účinné provádění paktu pro oceány.

1.2 Spolupráce na regionální úrovni

Rostoucí počet námořních činností – energetika na moři, rybolov a akvakultura, vodní doprava, rekreace a pobřežní cestovní ruch a dalších – vytváří tlak na omezený oceánský prostor. Zatímco některé činnosti vyžadují zvláštní oblasti, část dalšího postupu spočívá v koordinovanějším plánování, které vyvažuje individuální a sdílené využívání moře v rámci jeho ekologických hranic a ochrany, podporuje koexistenci různých námořních činností a upřednostňuje začlenění, spravedlnost a solidaritu.

EU podporuje regionální spolupráci v oblasti rybolovu, širší modré ekonomiky a ochrany životního prostředí prostřednictvím regionálních rámců, jako jsou regionální organizace pro řízení rybolovu a regionální úmluvy o mořích, které mají zásadní význam pro provádění společné rybářské politiky (SRP) a rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí. K pokroku v udržitelné modré ekonomice rovněž přispěly čtyři iniciativy v mořských oblastech. Kromě toho toto úsilí posílily flexibilní rámce spolupráce, jako je Unie pro Středomoří, Východní partnerství a regionální spolupráce v oblasti povodí Černého moře.

EU musí posunout různé formy spolupráce na další úroveň synergičtějším způsobem, aby optimalizovala využívání svého mořského prostoru. Slibnými možnostmi do budoucna jsou víceúčelové postupy a oblasti zahrnující větrné elektrárny na moři s dalšími čistými technologiemi, postupy ochrany a obnovy, rybolov nebo udržitelnou akvakulturu.

Prostřednictvím připravovaného návrhu „Aktu o oceánech“ budou členské státy vybízeny k tomu, aby přešly od vnitrostátního přístupu k přístupu na úrovni mořských oblastí. V tomto ohledu budou vybízeny ke spolupráci se sousedními zeměmi, napříč stávajícími orgány regionální spolupráce, prostřednictvím makroregionálních strategií EU, jakož i k navázání na misi EU „Obnova našich oceánů a vod“, která je zaměřena na majákové projekty v přímořských oblastech.

V návaznosti na „Akt o oceánech“ bude zvláštní pozornost věnována:

- **Baltskému moři** jako naléhavé prioritě: Komise uspořádá v roce 2025 **akci na vysoké úrovni „Naše Baltské moře“**, která bude výchozím bodem obnoveného a uceleného přístupu k řešení problémů ekosystémů, znečištění z pevniny a moře, posílení bezpečnosti, řízení životního prostředí a rybolovu a podpory pobřežních komunit, a to ve spolupráci se strategií EU pro region Baltského moře a stávajícími regionálními orgány.

- Nový **strategický přístup k Černému moři**, který stanoví výhledový politický rámec určený k řešení regionálních problémů prostřednictvím vzájemně výhodných partnerství. Byl přijat v květnu 2025³ a zahrnuje opatření zaměřená na: 1) posílení bezpečnosti, stability a odolnosti, 2) podpora udržitelného růstu a prosperity, včetně podpory modré ekonomiky, 3) podpora ochrany životního prostředí, odolnosti vůči změně klimatu a připravenosti na ni, civilní ochrany – se zvláštním důrazem na pobřežní oblasti.
- Nový **Pakt pro Středomoří**, který připraví cestu ke společnému prostoru míru, prosperity a stability ve Středomoří a bude vycházet ze základů Agendy pro Středomoří z roku 2021. Komise ve spolupráci s Uníí pro Středomoří podpoří rozvoj strategie modré ekonomiky pro přímořskou oblast východního Středomoří, které v současné době chybí specializovaná struktura pro spolupráci založená na formátu iniciativy WestMed a ve spolupráci se stávajícími regionálními orgány.
- **Arktida**, zejména Arktický oceán, který je zásadní pro globální klima a mořskou biodiverzitu, bezpečnost a konektivitu: politika EU pro Arktidu slouží jako vzor pro její diplomatickou činnost, spolupráci a multilateralismus v oblasti oceánů a udržitelný rozvoj modré ekonomiky. Komise bude i nadále spolupracovat s Grónskem, Faerskými ostrovy, Islandem a Norskem, prosazovat normy EU a vyměňovat si osvědčené postupy v celosvětovém měřítku.

Komise bude upřednostňovat stabilní a předvídatelný přístup do všech sousedních vod a zajistí spravedlivé a rovnocenné využívání mořských zdrojů.

1.3 Zpřístupnění finanční podpory

Financování oceánů

Iniciativy v rámci paktu pro oceány vyžadují investice a financování ze soukromých i veřejných zdrojů. Integrovaný přístup k financování a politikám souvisejícím s oceány bude zahrnovat širokou škálu prvků: zachování mořských biologických zdrojů jako jedné z pěti výlučných pravomocí EU, obnovu mořské biologické rozmanitosti, řízení a inovace v oblasti rybolovu a udržitelné akvakultury, činnosti týkající se provádění společné rybářské politiky, znalostí o oceánech, námořní bezpečnosti, potravinové bezpečnosti, rozvoje a rozšiřování konkurenceschopné a udržitelné modré ekonomiky, včetně energie z moří a oceánů, biotechnologií a odsolování, ochrana podmořského kulturního dědictví, podpora dalších odvětví modré ekonomiky a průmyslových odvětví s cílem učinit je klimaticky neutrálními, zavádění inteligentních řešení a podpora územního plánování námořních prostor.

Členské státy jsou vybízeny k tomu, aby část příjmů ze systému EU pro obchodování s emisemi (ETS), který nyní zahrnuje i emise z námořní dopravy, použily na investice do dekarbonizace námořního odvětví, a to i prostřednictvím zvyšování energetické účinnosti lodí, přístavů, inovativních technologií a infrastruktury.

Investice do modré ekonomiky a inovací

Evropské **startupy a scaleupy**, které jsou hnací silou inovací v modré ekonomice, čelí významným výzvám, například omezenému přístupu k rizikovému kapitálu a regulačním

³ Společné sdělení „Strategický přístup Evropské unie k oblasti Černého moře“, JOIN(2025) 135 final.

překážkám. Odhady naznačují, že malé a střední podniky modré ekonomiky v EU čelí nedostatku finančních prostředků ve výši 60 až 70 miliard EUR⁴. Samotné zdroje EU by k překlenutí investiční mezery nestačily. Klíčové je proto propojení veřejných a soukromých zdrojů.

Program Evropské komise **InvestEU**, který umožňuje záruku poskytovanou EIB, národními podpůrnými bankami a mnohostrannými finančními institucemi, mobilizuje soukromé investice podporující širokou škálu investic do modré ekonomiky v různých fázích. Relevantní investice se pohybují od technologií nebo řešení environmentální udržitelnosti až po obnovitelné zdroje energie na moři, ekologizaci přístavů a vodní dopravy, akvakulturu, rozvoj pobřeží, cestovní ruch a oběhové hospodářství. Zahrnuje také investice do výzkumu, vývoje a inovací v oblasti strategických oceánských a satelitních technologií, digitalizace, aplikací umělé inteligence, pokročilé výroby a podvodní robotiky. Program InvestEU dosud podpořil investice v hodnotě více než 15 miliard EUR. Do budoucna bude Program InvestEU ve zbývajícím programovém období nadále podporovat projekty modré ekonomiky, do nichž lze investovat, prostřednictvím financování a poradenských služeb.

Platforma BlueInvest hraje ústřední roli v úsilí EU o podporu modré ekonomiky. Jejím cílem je mobilizovat do roku 2028 veřejné a soukromé investice ve výši více než 1 miliardy EUR. Podporuje mimo jiné fondy rizikového kapitálu zaměřené na projekty modré ekonomiky prostřednictvím kapitálových produktů Evropského investičního fondu InvestEU. Současně BlueInvest urychluje růst podnikání evropských malých a středních podniků a startupů tím, že jim poskytuje budování kapacit, připravenost na investice a podporu při získávání finančních prostředků.⁵ Se zdokonaleným zaměřením paktu pro oceány na modrou ekonomiku se zintenzivní financování a poradenská podpora v rámci platformy BlueInvest.

Nová Strategie EU pro startupy a scaleupy⁶, jejímž cílem je vytvořit z EU celosvětově nejlepší místo pro zakládání a rozvoj technologických podniků, se bude týkat i modrých technologií. Pro modrou ekonomiku bude přínosem zejména zjednodušení regulace, a to i prostřednictvím „28. režimu“⁷, podpora inovací, získávání talentů a rozvoje dovedností, jakož i integrace s širšími iniciativami EU.

Tematická platforma inteligentní specializace pro udržitelnou modrou ekonomiku bude dále rozvíjena jako nástroj pro podporu inovačních ekosystémů v členských státech a regionech a pro přilákání investic do inovací s cílem zvýšit konkurenceschopnost odvětví modré ekonomiky.

Komise bude i nadále spolupracovat **se skupinou Evropské investiční banky** a dalšími prováděcími partnery programu InvestEU s cílem **zvýšit soukromé investice a snížit riziko soukromého kapitálu**, včetně:

⁴ [Studie na podporu investic do udržitelného rozvoje modré ekonomiky – Úřad pro publikace EU](#), 2018.

⁵ https://maritime-forum.ec.europa.eu/theme/investments/blueinvest_en.

⁶ „The EU Startup and Scaleup Strategy. Choose Europe to start and scale“ (Strategie EU pro startupy a scaleupy), COM(2025) 270 final.

⁷ 28. režim bude poskytovat jednotný soubor pravidel, a to pokud možno progresivním a modulárním způsobem. Zahnoval by právní rámec EU pro podniky založený na standardních digitálních řešeních a pomohl by podnikům překonat překážky při zakládání podniků a jejich působení na jednotném trhu. Za tímto účelem zjednoduší platná pravidla a sníží náklady spojené se selháním tím, že se bude zabývat konkrétními aspekty v rámci příslušných oblastí práva, včetně insolvenčního, pracovního a daňového práva.

- **zvýšení odolnosti pobřežních komunit** a zajištění ekologických, klimatických, ekonomických a sociálních přínosů prostřednictvím financování EU ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, jakož i programu Horizont, včetně programů Mission Ocean a půjček EIB,
- uvolnění dalších investic do inovací v oblasti oceánů, a to spuštěním **iniciativy mapování investic**, která určí finanční řešení urychlující zavádění nových technologií v modré ekonomice,
- **posílení poradenské podpory** v rámci iniciativy Blue Champions s cílem zlepšit investiční připravenost a hledat finanční řešení pro inovátory v oblasti oceánů a urychlit zavádění nových technologií a výsledků vědy.

Stěžejní opatření – správa věcí veřejných:

- Akt o oceánech
- Přehled ukazatelů Evropského paktu pro oceány
- Rada pro oceány

Financování

- Zvyšování odolnosti pobřežních komunit prostřednictvím financování z EU a půjček EIB
- Zintenzivnění finanční a poradenské podpory v rámci programu BlueInvest

2. Integrovaný přístup ke zdraví a udržitelnosti oceánů

Byly stanoveny významné cíle EU a iniciativy EU vedly k pokroku v oblasti zdraví oceánů. Mořské prostředí se však nadále zhoršuje a oceán a rozmanitost života v něm jsou i nadále zranitelné. Například korálové útesy – domov čtvrtiny všech mořských druhů – jsou stále více ovlivňovány oteplováním vod a změnou chemického složení oceánů, což oslabuje jejich odolnost. Mnohá mořská stanoviště a mořské kulturní dědictví, od mořských travin až po mangrovové porosty, jsou stále vystavena tlaku mořských a vnitrozemských lidských činností, které přispívají ke změně klimatu. Zlepšení a udržení zdraví oceánů vyžaduje odhodlání, inovace a spolupráci na všech úrovních, včetně té globální⁸.

Toto sdělení navrhuje opatření založená na čtyřech klíčových zásadách, kterými jsou: přístup k řešení znečištění od pramene až po moře, zásada předběžné opatrnosti, vědecky podložený přístup k politickým rozhodnutím a přístup založený na ekosystémech.

2.1 Oceán jako spojenec v boji proti změně klimatu

Oceán je největší jímka uhlíku na naší planetě a absorbuje 30 % antropogenních emisí uhlíku. Hraje zásadní roli při regulaci klimatu, ukládání uhlíku a zmírňování klimatických změn. Tuto schopnost ohrožují rostoucí teploty, úbytek biologické rozmanitosti, okyselování a odkysličování.

⁸ Srov. oddíl 7.

Obnova mořských ekosystémů a biologické rozmanitosti může na druhou stranu přispět ke zpomalení globálního oteplování tím, že posílí funkci oceánů při zachycování uhlíku. Oteplování a okyselování oceánů je způsobeno především emisemi uhlíku ze spalování fosilních paliv. Proto je v rámci boje proti oteplování a okyselování oceánů nezbytné plnit naše klimatické cíle a zapojit se do klimatické diplomacie s cílem přimět ostatní velké znečišťovatele snížit své emise skleníkových plynů. Výroba energie z obnovitelných zdrojů na moři navíc pomáhá snižovat emise skleníkových plynů, které by jinak způsobovaly oteplování oceánů a ohrožovaly zdraví a prosperitu oceánů, a snižuje závislost Evropy na fosilních palivech, včetně těch, která se těží z mořského dna, s ohledem na rizika pro mořské ekosystémy včetně mořského dna, a tím posiluje energetickou bezpečnost a suverenitu EU v souladu s cílem klimatické neutrality EU.

Komise bude podporovat členské státy při plánování a provádění opatření na obnovu znehodnocených pobřežních a mořských stanovišť, aby bylo dosaženo právně závazného cíle podle nařízení o obnově přírody, kterým je pokrýt do roku 2030 nezbytnými opatřeními alespoň 20 % mořských oblastí EU a do roku 2050 všechny ekosystémy, které potřebují obnovu.

Komise bude podporovat pobřežní komunity při budování nových obchodních modelů, které jsou prospěšné přírodě i lidem, včetně evropských rezerv modrého uhlíku, s přihlédnutím k pokynům UNFCCC⁹.

2.2 Ochrana a obnova mořského života a základních ekosystémových služeb oceánů

Plak na oceány poškozují mořské ekosystémy a biologickou rozmanitost, ovlivňuje pobřežní komunity, rybolov a další činnosti na moři.

Chráněné mořské oblasti

Síť dobře propojených a účinně řízených chráněných mořských oblastí hraje zásadní roli při ochraně a obnově ekosystémů a potravních sítí a podporuje pobřežní komunity a rybáře tím, že pomáhá obnovit mořský život. EU rozšířila svou síť chráněných mořských oblastí na 12,3 % svých vod, členské státy se však vyzývají, aby urychlily úsilí o splnění cíle Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, kterým je právní ochrana 30 % a přísná ochrana 10 % moří. To znamená navrhnout plány řízení pro každou chráněnou oblast na základě vědeckých poznatků a se zapojením všech místních zúčastněných stran včetně rybářů, jejichž cílem je řešit specifické charakteristiky příslušných chráněných oblastí v ekologicky významných oblastech. To by mělo v jednotlivých případech zahrnovat určení, které rybolovné techniky jsou slučitelné s ochranou cílových druhů a stanovišť v dotčených chráněných územích.

Komise proto bude pracovat na účinném provádění a prosazování stávajících právních předpisů EU, zejména směrnice o ochraně ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť, rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí a nařízení o obnově přírody, včetně využití nových technologií, jejichž cílem je usnadnit dohled a monitorování.

⁹ Rámcová úmluva Organizace spojených národů o změně klimatu.

Udržitelné řízení mořských činností

Kromě chráněných mořských oblastí je pro dosažení čistých, zdravých a produktivních moří a nakonec i „dobrého stavu prostředí“¹⁰ pro všechny mořské vody EU zásadní ekosystémový přístup k řízení činností na moři i na pevnině, které ovlivňují moře, jak je uvedeno v rámcové směrnici o strategii pro mořské prostředí.

Přes dosažený pokrok nedávné hodnocení rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí¹¹ zdůraznilo, že k plnému dosažení dobrého stavu prostředí ve všech jedenácti deskriptorech rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí je zapotřebí dalších kroků, včetně zvýšení finančních investic na realizaci nezbytných opatření. **Komise provede revizi rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí s cílem urychlit pokrok při dosahování environmentálních cílů, zjednodušit provádění a snížit administrativní zátěž spojenou s podáváním zpráv a správou dat.**

Boj proti znečištění moří a sladkých vod

Mořské a pobřežní ekosystémy čelí významným hrozbám plynoucím ze znečištění, včetně živin pocházejících z činností na pevnině a na moři: zemědělské splachy, chemické kontaminující látky, plasty a mikroplasty. Proto je třeba, aby se opatření zabývala celým koloběhem vody na pevnině i v moři. V zájmu řešení zdrojů znečištění na pevnině Komise posílí přístup od zdroje k moři prostřednictvím **strategie pro vodohospodářskou odolnost** a podpoří pobřežní komunity v boji proti znečištění na pevnině, přičemž uzná jejich úlohu strážců mezi znečištěním na pevnině a degradací mořských ekosystémů.

V návaznosti na požadavky na snížení znečištění, aby bylo dosaženo dobrého stavu prostředí moří v EU, stanoví akční plán EU pro nulové znečištění ambiciózní cíle, jako je snížení plastového odpadu v oceánech o 50 % a ztrát živin o 50 % do roku 2030, které jsou silně podporovány finančními prostředky z programu Horizont Evropa, včetně mise „Obnova našich oceánů a vod“. Komise připomíná, že členské státy mohou v rámci národních programů EMFAF podporovat aktivní nebo pasivní systémy sběru mořského odpadu.

Pro posílení zdraví oceánů je zásadní účinné hospodaření s živinami a výrazné snížení znečištění včetně mikroplastů, PFAS a dalších chemických látek. Komise bude rovněž pokračovat ve financování výzkumu a inovací v oblasti hospodaření s živinami a v oblasti mikroplastů. Kromě toho bude SZP i nadále motivovat k udržitelnému zemědělství, mimo jiné s cílem snížit nadbytek živin.

Co se týče znečištění moří, jedním z hlavních zdrojů zůstává námořní doprava, která přispívá k emisím, vypouštění, odpadům a podmořskému hluku. Transformační změna v námořní dopravě směrem ke klimatické neutralitě a nulovému znečištění může omezit dopad na mořský život a pomoci udržet a zvýšit konkurenceschopnost EU¹². Ačkoli stávající právní předpisy

¹⁰ Čl. 3 odst. 5 [rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí](#) a dále upřesněno v [rozhodnutí Komise \(EU\) 2017/848, kterým se stanoví kritéria a metodické normy pro dobrý stav prostředí mořských vod](#).

¹¹ [Zpráva o posouzení programů opatření členských států aktualizovaných podle článku 17 rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí \(2008/56/ES\) ze strany Komise](#).

¹² [Společná zpráva EEA a EMSA 15/2024: Environmentální zpráva o evropské námořní dopravě do roku 2025](#).

snížily znečištění z lodí, je třeba přijmout další opatření k omezení vypouštění znečišťujících látek do ovzduší i vody a zabránění ztrátám plastových pelet¹³.

Komise proto:

- vylepší službu CleanSeaNet¹⁴ tak, aby mohla upozorňovat členské státy na více typů znečišťujících látek z lodí, např. na odpadní vody, odpadky, ztracené kontejnery. Členské státy by měly dále rozvíjet ověřovací postupy a přístupnost údajů. V návaznosti na práci, kterou EU zahájila podle rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí v oblasti hluku pod mořskou hladinou, podpoří koalici s vysokými ambicemi za tichý oceán, která prosazuje ambiciózní a praktická řešení, která obnoví tišší oceán,
- bude spolupracovat s partnery na zajištění plného provádění rozhodnutí Mezinárodní námořní organizace o snížení znečištění z námořní dopravy.

Stěžejní opatření¹⁵:

- Revize rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí
- Evropské rezervy modrého uhlíku a nové obchodní modely pro pobřežní komunity
- Podpora členských států při vymezování a správě chráněných mořských oblastí

3. Posílení udržitelné modré ekonomiky směrem k větší konkurenceschopnosti

Modrá ekonomika EU je velmocí hospodářského a transformačního potenciálu. Je nedílnou součástí širší průmyslové a bezpečnostní strategie Evropy a má široký záběr a patří sem i) tradiční odvětví rybolovu, akvakultury, vodní dopravy a pobřežního cestovního ruchu, ii) nová a vznikající odvětví v oblasti obnovitelných zdrojů energie, modrých biotechnologií, podvodní robotiky a pozorování oceánů a iii) globální šampióni v oblasti oceánských technologií, jejichž hnací silou je výzkum a inovace v oblasti umělé inteligence, čistých technologií a deep tech. Regenerativní modrá ekonomika, která obnovuje oceán a zároveň podporuje rozvoj, sociální začlenění a spravedlnost, zahrnuje revitalizaci mořských zdrojů a přírodních systémů oceánu.

V souladu s Kompasem konkurenceschopnosti a Dohodou o čistém průmyslu musí EU zvýšit svou konkurenceschopnost a urychlit strategickou transformaci v tradičních i nově vznikajících odvětvích modré ekonomiky, zejména se zaměřením na dekarbonizaci a rozšiřování inovací. To znamená podporovat naše odvětví rybolovu a akvakultury, včetně lepšího zhodnocování odpadu z vodní biomasy, urychlit zavádění čistých modrých technologií, podporovat obchodní modely, které zachovávají nebo obnovují oceánské ekosystémy a biologickou rozmanitost prostřednictvím řešení založených na přírodě a produktů s negativními emisemi uhlíku, a vytvářet správné podmínky pro čistý růst. K dosažení tohoto cíle je zapotřebí inteligentní kombinace veřejného financování, soukromých investic, příznivých právních předpisů, rozvoje

¹³ Dne 8. dubna 2025 se spolunormotvůrci předběžně dohodli na návrhu nařízení o předcházení ztrátám plastových pelet za účelem snížení znečištění mikroplasty (COM(2023) 645).

¹⁴ [Satelitní služby – služba CleanSeaNet – EMSA - Evropská agentura pro námořní bezpečnost.](#)

¹⁵ K této prioritě přispívají také stěžejní opatření týkající se zdraví oceánů podle oddílu 7.

dovedností, sdílení znalostí, výzkumu a inovací a účinného územního plánování námořních prostor.

3.1 Podpora odvětví rybolovu a akvakultury v zájmu udržitelných potravin z vodních organismů, potravinového zabezpečení a soběstačnosti

Rybolov a akvakultura mají zásadní význam pro zásobování potravinami a potravinové zabezpečení. Přesto se dnes 70 % potravin z vodních organismů spotřebovaných v EU dováží¹⁶. Významným mezníkem, který doplní Vizi pro zemědělství a potraviny, bude komplexní **hodnocení a případná revize společné rybářské politiky, která se bude týkat i společné organizace trhu, a Vize pro rybolov a akvakulturu do roku 2040**. Zajistí, aby rybolov a akvakultura, včetně zpracovatelského odvětví, zlepšily svou konkurenceschopnost a odolnost a zajistily stabilní dodávky na trh EU při zachování ekosystémového přístupu k řízení rybolovu. To bude znamenat spolupráci s členskými státy na tom, aby rybolovné činnosti obstály i v budoucnu a byly udržitelnější, a to zlepšením selektivity lovných zařízení, mimo jiné prostřednictvím inovací, a snížením negativních dopadů na mořský ekosystém, minimalizací, popř. úplným vyloučením vedlejších úlovků citlivých mořských druhů. Podpora zásad udržitelnosti EU na celosvětové úrovni je důležitá pro posílení udržitelnosti dovozu a zajištění rovných podmínek, jak je podrobněji popsáno v kapitole 7.

Komise navrhne:

- opatření zaměřená na dekarbonizaci a modernizaci rybářského loďstva, podporovaná partnerstvím pro energetickou transformaci v odvětví rybolovu a akvakultury¹⁷,
- podporu drobného rybolovu jako prioritu. K příslušným opatřením patří vydání příručky s osvědčenými postupy, které by členské státy mohly používat při přidělování rybolovných práv s cílem zvýšit transparentnost a podpořit udržitelný rybolov, a specializovaný dialog o provádění. Komise rovněž zváží zřízení specializovaného poradního sboru,
- vytvoření iniciativy EU v oblasti udržitelné akvakultury, do níž budou zapojeny orgány členských států, zástupci odvětví, další zájmové skupiny, výzkumné a inovační instituce, podnikatelské akcelerátory a finanční instituce. Posílí spolupráci stanovením cílů a vymezením opatření, včetně rozvoje projektů zaměřených na víceúčelové využívání námořního prostoru,
- zvýšení evropské produkce řas, mimo jiné prostřednictvím nové strategie pro biohospodářství, která má být přijata do konce roku 2025, zahájením iniciativy pro inovace v modrém biohospodářství do roku 2027 a stanovením dobrovolných cílů pro růst produkce řas v EU,
- specializovanou politickou iniciativu zabývající se problematikou **nepůvodních druhů** ohrožujících rybolov a akvakulturu, včetně možností využití těchto druhů v případech, kdy jsou tyto druhy již příliš rozšířené,
- dokument s pokyny pro řízení predátorů v rámci provádění strategických pokynů pro akvakulturu,

¹⁶ Evropská komise (2024): [Zpráva o trhu s rybami v EU 2024](#)

¹⁷ [Partnerství vytvořené na základě sdělení Komise o energetické transformaci odvětví rybolovu a akvakultury v EU.](#)

- hodnocení nařízení o společné organizaci trhů s cílem posoudit účinnost stávajících pravidel označování, včetně rozsahu výrobků, na které se vztahuje, jejich původu a kanálů, kterými se prodávají, jako jsou supermarkety, prodejny ryb a restaurace,
- celoevropskou kampaň v roce 2027 o výhodách a přidané hodnotě udržitelných „potravin z vodních organismů“ vyrobených v EU,
- opatření zajišťující udržitelnost řízení rybolovu a rovné podmínky pro evropské rybáře na celém světě (viz oddíl 7),
- hodnocení a případná revize nařízení o SRP,
- podporu sociálního rozměru odvětví rybolovu a akvakultury (viz oddíl 3).

3.2 Posílení námořní průmyslové základny a přístavů EU jako kritických uzlů

Evropská *námořní výrobní základna* má zásadní význam pro strategickou autonomii, prosperitu a bezpečnost EU. Evropské loděnice, dodavatelé a poskytovatelé technologií mají odborné znalosti pro stavbu vysoce hodnotných plavidel a pro vývoj technologií pro obnovitelné zdroje energie na moři. **Aby si Komise tuto konkurenční výhodu udržela a stála v čele celosvětového přechodu na čisté technologie, vypracuje průmyslovou námořní strategii.**

Přístavy EU jsou strategickým přínosem pro konkurenceschopnost a bezpečnost, neboť fungují jako brány pro globální obchod, vnitřní trh, zejména jako uzly pro evropský námořní prostor¹⁸, a vojenskou a civilní mobilitu. Mnohé z nich se mění v centra dekarbonizace, oběhového hospodářství a inovací v hodnotových řetězcích a podporují průmyslové klastry. **K posílení této funkce přijme Komise novou Strategii EU pro přístavy.**

Urychlení dekarbonizace odvětví *námořní dopravy* EU za účelem splnění našich cílů v oblasti klimatu vyžaduje důsledné provádění nedávného rozšíření systému ETS na námořní dopravu, našeho mechanismu stanovování cen skleníkových plynů. Vyžaduje rovněž zavedení FuelEU Maritime, klíčového opatření ke snížení intenzity emisí skleníkových plynů v palivech, ke stimulaci investic, rozvoji infrastruktury pro alternativní paliva v přístavech a spuštění koordinačního úsilí v celém dodavatelském řetězci s cílem dosáhnout úspor z rozsahu. EU prosazuje v Mezinárodní námořní organizaci (IMO) ambiciózní globální opatření, která by zajistila rovné podmínky na celosvětové úrovni. Nedávno schválený rámec IMO pro nulové emise je důležitým krokem k dekarbonizaci celého průmyslového odvětví. Podpora digitalizace námořních operací, investice do ekologických technologií a podpora rozvoje ekologických dovedností budou hrát stejně zásadní roli při zajišťování dlouhodobé udržitelnosti a přizpůsobivosti námořního průmyslu.

Významné investice do výroby alternativních paliv, energetické infrastruktury, pobřežní elektřiny a zavádění a integrace nových čistých technologií na palubě jsou zásadní pro zvýšení odolnosti, dekarbonizace, inovací a konkurenceschopnosti v odvětví.

3.3 Další posilování odvětví modré ekonomiky

Technologie větrné energie na moři a energie z oceánů jsou klíčovými prostředky při dosahování cílů v oblasti klimatu, zvyšování energetické bezpečnosti a poskytování cenově dostupné energie, která je základem konkurenceschopnosti průmyslu ve všech průmyslových odvětvích a členských státech. Urychlení zavádění vyžaduje významné investice do

¹⁸ [Nařízení TEN-T \(EU\) 2024/1679](#)

infrastruktury elektrizačních soustav, včetně přeshraničních technologií přenosu na moři a energetických technologií, spolu se zlepšením regionální spolupráce a řešením prostorových omezení a koexistence s dalšími činnostmi, jako je rybolov a akvakultura.

Aby EU mohla i nadále těžit ze svého celosvětového vedoucího postavení v oblasti obnovitelných zdrojů energie na moři a s ambicí potvrdit vedoucí postavení v oblasti technologií pro energii z oceánů, měla by si udržet konkurenceschopné dodavatelské řetězce, přístup k surovinám a kvalifikovanou pracovní sílu. Klíčové pro dosažení tohoto cíle budou závazky členských států a regionální spolupráce¹⁹.

Oceán může být důležitým zdrojem genetických zdrojů pro biohospodářství a suroviny. Mořské solanky mohou být zdrojem hořčíku, lithia, boru a vanadu a mohly by přispět k bezpečnosti dodávek těchto a dalších kovů prostřednictvím nákladově efektivních technologií pro jejich získávání. Vzhledem k rostoucí potřebě účinných odsolovacích zařízení pro uspokojení potřeb lidské spotřeby sladké vody a výroby zeleného vodíku bude proveditelnost získávání kovů z mořských solanek zkoumána prostřednictvím specializovaných činností v rámci programu Horizont Evropa.

Pobřežní a námořní cestovní ruch je pro mnoho pobřežních oblastí největším odvětvím modré ekonomiky a hlavním zdrojem příjmů, přičemž diverzifikuje zdroje obživy zejména ve venkovských pobřežních a ostrovních komunitách. Na základě pokroku dosaženého v rámci cesty transformace pro cestovní ruch a Evropské agendy pro cestovní ruch do roku 2030 a na základě konzultací se zúčastněnými stranami, které byly zahájeny v květnu 2025, předloží Komise na jaře 2026 strategii EU pro udržitelný cestovní ruch. Nová strategie bude podporovat postupy, které jsou prospěšné jak pro pobřežní a ostrovní komunity, tak pro nejvzdálenější regiony.

3.4 Posílení sociálního rozměru modré ekonomiky

Generační obměna, účast žen, prohlubování dovedností a patřičné pracovní podmínky jsou základními prvky prosperující a atraktivní modré ekonomiky.

Nová strategie modré generační obměny plánovaná na rok 2027 podpoří kvalifikovanou pracovní sílu nové generace v oblasti mořského výzkumu, oceánských technologií a udržitelného rybolovu. Bude podporovat vzdělávání, gramotnost v oblasti oceánů a mezigenerační transfer znalostí. Jak je uvedeno ve sdělení o Unii dovedností, Komise zintenzivní své úsilí o podporu vzdělávání v oblasti STEM²⁰, které by mělo podpořit i pokročilejší znalosti v oblasti mořských věd, jako je environmentální inženýrství, mořská biologie a chemie. Podpora oborů STEM a aliance evropských univerzit a škol by měly věnovat zvýšenou pozornost modré ekonomice a jejímu potenciálu.

V zájmu posílení digitálních a podnikatelských dovedností bude strategie modré generační obměny v souladu s novým **znalostním a inovačním společenstvím v oblasti vodních, mořských a námořních odvětví a ekosystémů**, které poskytuje strukturovaný celounijní rámec pro propojení ekosystémů modré ekonomiky, a s **Uníí dovedností**, jež podpoří

¹⁹ Plán propojení baltského trhu s energií (BEMIP), energetické propojení střední a jihovýchodní Evropy (CESEC), energetická spolupráce v Severním moři (NSEC), propojení pro jihozápadní Evropu.

²⁰ Přírodní vědy, technologie, inženýrství a matematika.

meziobvětvová partnerství v modré ekonomice, jakož i se **stěžejní strategií pro mezigenerační spravedlnost**.

V oblasti rybolovu se Komise zaměří na generační obměnu a zatraktivnění profese, mimo jiné prostřednictvím modernizace loďstva, digitalizace a zvýšení bezpečnosti na palubě. Součástí bude také podpora zvyšování a rekvalifikace rybářů.

Stěžejní opatření:

- Hodnocení a případná revize SRP
- Vize pro rybolov a akvakulturu do roku 2040
- Průmyslová námořní strategie a strategie EU pro přístavy
- Strategie modré generační obměny

4. Ochrana pobřežních komunit a ostrovů a jejich posílení

Zdravý oceán poskytuje obyvatelům pobřežních oblastí obživu, ochranu a pocit identity. Pobřežní komunity jsou hnací silou udržitelné a konkurenceschopné modré ekonomiky na cestě k regenerativním postupům a hrají klíčovou roli při zásobování Evropanů zdravými a udržitelnými potravinami, čistou a cenově dostupnou energií z mořských obnovitelných zdrojů a při propojování Evropy se zbytkem světa. Měla by být více uznávána jejich úloha dohledu jakožto klíčových zúčastněných stran a aktérů v oblasti správy moří.

Pobřežní oblasti jsou rozmanité a mají jedinečné zeměpisné a přírodní bohatství, které nabízí významné hospodářské příležitosti i jedinečné výzvy. Uvolnění plného potenciálu pobřežních regionů EU vyžaduje jak posílení předních pobřežních komunit, tak odstranění nedostatku u těch, které mají potíže s využíváním příležitostí.

Pobřežní oblasti jsou také nejvíce ohroženy změnou klimatu, protože čelí stoupající hladině moře, extrémním povětrnostním jevům, pobřežní erozi, záplavám, pronikání soli a úbytku biologické rozmanitosti, včetně rybích populací. Od pobřežních komunit a nejuvzdálenějších regionů se očekává, že posílí přizpůsobování se změně klimatu a připravenost na krize. Komise zintenzivní podporu pobřežních komunit při provádění strategií a plánování přizpůsobení se změně klimatu, zejména prostřednictvím připravovaného plánu EU pro přizpůsobení se změně klimatu.

V zájmu posílení podpory pobřežních komunit a v souladu se Strategií unie připravenosti navrhne Komise v **roce 2026** novou **strategii EU pro rozvoj a odolnost pobřežních komunit**. Tato strategie využije příležitostí a stanoví rámec pro podporu místního hospodářského rozvoje a zvýšení odolnosti pobřežních komunit. Strategie bude podporovat kapacity včasného varování a plány přizpůsobení se klimatu podporované pokročilými pozorovacími a předpovědními službami.

Jejím cílem bude využít obrovský potenciál pobřežních komunit při vývoji a zavádění nových udržitelných obchodních modelů, které přispívají k udržitelnému rozvoji a konkurenceschopnosti EU jako celku. Podpoří příležitosti k diverzifikaci příjmů a bude motivovat k začlenění regeneračních a obnovovacích činností, vědeckých a technologických inovací při sledování předpovědí a rozvoje služeb, přičemž bude vycházet z úspěchů projektů

komunitně vedeného místního rozvoje²¹, přístupu Nového evropského Bauhausu²² a také majákových projektů Mise oceán.

Vzhledem ke specifickým výzvám, s nimiž se ostrovy a nejvzdálenější regiony potýkají a které vyžadují uzpůsobené politiky a lepší součinnost, se Komise rozhodla zahájit **konzultaci o nové strategii pro ostrovy a aktualizované strategii pro nejvzdálenější regiony**.

Je třeba věnovat zvláštní pozornost nejvzdálenějším regionům a přijmout opatření přizpůsobená jejich charakteristikám s cílem prolomit jejich izolovanost a uspokojit jejich potřeby: posílení jejich odolnosti a propojení, rozvoj jejich ekonomické, energetické a potravinové autonomie, jakož i ochrana jejich přírodního dědictví. Zejména odvětví drobného rybolovu čelí při své činnosti dalším výzvám kvůli odlehlosti těchto regionů a vystavení extrémním povětrnostním událostem. V zájmu řešení těchto problémů Komise v létě 2025 navrhne přezkum pokynů pro vyváženost loďstva pro rybářská plavidla o délce menší než 12 metrů v nejvzdálenějších regionech na základě nejlepších dostupných vědeckých poznatků.

Nová stěžejní opatření²³:

- Strategie EU pro rozvoj a odolnost pobřežních komunit
- Konzultace k nové strategii EU pro ostrovy
- Aktualizovaná strategie pro nejvzdálenější regiony
- Přezkum pokynů pro vyváženost loďstva pro rybářská plavidla o délce menší než 12 metrů v nejvzdálenějších regionech

5. Zásadní úloha výzkumu oceánů, znalostí, gramotnosti a dovedností pro modré inovace

5.1 Evropa jako světový lídr ve vědě o oceánech: zahájení iniciativy pro pozorování oceánů

Pozorování oceánů je základem všech znalostí v námořní oblasti. Poskytuje zásadní údaje pro předpověď počasí, strategie zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se jí, monitorování extrémních událostí, civilní bezpečnost – stav moře, povodně –, námořní dopravu, energii na moři, rybolov a akvakulturu a stále častěji také pro obranu a bezpečnost. Přesto je oceán stále z velké části neprozkoumaný, údaje zásadním způsobem chybí nebo nejsou k dispozici a stávající pozorovací sítě jsou pod rostoucím tlakem.

V současné době se EU při pozorování oceánů významně spoléhá na spolupráci s mezinárodními partnery. Se změnou geopolitiky se však někteří mezinárodní partneři od vědy o oceánech odpojují, čímž narušují klíčová data a pozorovací programy a vytvářejí nepředvídatelnou dostupnost historických a budoucích kritických dat. Některé datové soubory

²¹ [Inforegio – Komunitně vedený místní rozvoj](#)

²² Transdisciplinární a participativní přístup Nového evropského Bauhausu, inovativní projekty jako například „[Lighthouse Demonstrator Bauhaus of the Seas Sails](#)“ poskytují návody pro opatření založená na místě, které zapojují komunity do určování a řešení problémů pobřežních území. V následujících letech [nástroj Nového evropského Bauhausu](#) podpoří další projekty, včetně projektů v pobřežních obcích.

²³ K této prioritě přispívají také opatření v rámci oddílu 3.

již nebudou k dispozici, jiné nebudou udržovány nebo doplněny. Existuje značné riziko, že se sníží globální pokrytí pozorovacími infrastrukturami, což bude mít za následek méně spolehlivé a přesné informace pro rozhodovací orgány, občany a investory.

V rizikovém geopolitickém světě se Evropa musí stát nezávislou a autonomní ve všech kritických oceánských infrastrukturách, datových a informačních službách a zároveň zachovat a posílit mezinárodní vědeckou spolupráci, kdykoli je to možné.

Pakt pro oceány navrhuje zintenzivnit evropské úsilí zahájením ambiciózní **iniciativy pro pozorování oceánů**, včetně pobřežních a hlubokomořských oblastí, která by zahrnovala celý hodnotový řetězec znalostí, a převzít vedoucí úlohu na mezinárodní úrovni s cílem poskytovat důležité informace všem mořským subjektům a odvětvím.

Iniciativa EU pro pozorování oceánů zahrnující pozorovací kampaně, zpracování dat, infrastrukturu a poskytování klíčových služeb bude další kapitolou v objevení vnitřního prostoru naší planety a propojí, rozšíří, bude řídit a zabezpečí kapacity pro pozorování oceánů.

Iniciativa bude rovněž podněcovat mezinárodní vědeckou spolupráci s podobně smýšlejícími partnery, zejména za účelem dokončení globálního systému pozorování oceánů, který bude vyhovovat svému účelu²⁴:

- **zajistí historické údaje** z pozorování oceánů, které jsou v současné době ohroženy v databázích v EU, prostřednictvím akce Horizont Evropa v roce 2025,
- do června 2026 předloží **plán mapující mezery ve znalostech**,
- vyvine integrovaný, technologicky vyspělý, nákladově efektivní, spolehlivý a bezpečný **pozorovací systém**,
- vytvoří **soudržný a standardizovaný přístup k plánování a provádění kampaní pozorování oceánů** do roku 2027.

Iniciativa vychází ze stávajícího příspěvku EU k operativním znalostem o mořích. V jeho rámci bude Komise dále rozvíjet a integrovat dvě stěžejní datové služby EU: síť EMODnet a námořní službu monitorování mořského prostředí programu Copernicus²⁵.

Bude sloužit jako podklad pro **Evropské digitální dvojče světového oceánu**, ambiciózní a centralizované virtuální zobrazení oceánu v téměř reálném čase, které bude přístupné všem občanům, vědcům a inovátorům a které poskytne možné a budoucí scénáře, zlomové body a hnací síly změn podporující tvorbu politiky založené na důkazech ze strany podniků. Digitální dvojče oceánu, které oznámila předsedkyně Komise na summitu One Ocean v roce 2022 a které bude interoperabilní se systémem Digitální dvojče Země vyvinutým v rámci iniciativy Cíl Země, by mělo být funkční jako program EU do roku 2030.

Iniciativa pro pozorování oceánů pomůže evropským partnerům zvolit si Evropu jako spolehlivého, vědecky podloženého, technologicky vyspělého, bezpečného a otevřeného spojence. Přispěje také ke zvýšení gramotnosti v oblasti oceánů a usnadní informovanost veřejnosti o otázkách souvisejících s oceány.

²⁴ Podpoří také navrhovanou Mezinárodní platformu pro udržitelnost oceánů (IPOS), viz oddíl 7.

²⁵ Síť EMODnet shromažďuje data z pozorování oceánů *in situ*, zatímco služba programu Copernicus je přední světovou digitální informační službou, která zahrnuje satelitní data, nejmodernější monitorování a předpovědi.

5.2 Výzkum a inovace v oblasti oceánů pro získání celosvětového vedoucího postavení

Strategie pro výzkum a inovace v oblasti oceánů bude vycházet z rámcového programu pro výzkum a inovace a mimo jiné z mise EU „Obnova našich oceánů a vod do roku 2030“. Zajistí přístup od pramene až po moře²⁶ a zaměří se na zlepšení současného řízení překonáním roztržitosti iniciativ EU v oblasti výzkumu a inovací, včetně jejich výzkumných infrastruktur. Tím se vyplní mezera mezi výzkumem a inovacemi prostřednictvím financování vývoje a zavádění nových poznatků a řešení.

Komise usnadní vytvoření **evropské sítě zkušebních míst pro oceánské technologie** s cílem urychlit inovace a zavádění klíčových oceánských technologií.

Prostřednictvím mezioborových přístupů, které zahrnují participativní výzkum a zapojení občanů, lze navrhnout řešení pro ochranu oceánů a vod a v konečném důsledku podpořit dobré životní podmínky pobřežních komunit.

Zavedené evropské mechanismy spolupráce, jako je iniciativa společného plánování „Oceány“ a modré partnerství pro oceány, mobilizují vnitrostátní investice a budou hrát důležitou roli při určování výzev v oblasti výzkumu a inovací v oceánech a reakci na ně.

5.3 Posílení gramotnosti v oblasti oceánů a zapojení občanů

Gramotnost v oblasti oceánů a zapojení občanů podporují pochopení vlivu oceánů na nás a našeho vlivu na oceány, což občanům umožňuje činit informovaná rozhodnutí. Členské státy se vyzývají, aby podporovaly mezigenerační dialog založený na participativních a/nebo poradních postupech. Pojem gramotnosti v oblasti oceánů bude propojen s širším pojetím podpory gramotnosti v oblasti vod a pochopení souvislostí mezi vodním hospodářstvím a mořem. Jedině tím, že budeme spolupracovat a oceníme rozmanitost všech zúčastněných stran, můžeme plně využít potenciál našich oceánů a vytvořit udržitelnější budoucnost pro všechny.

Komise **posílí Evropskou koalici pro gramotnost v oblasti oceánů** (EU4Ocean), která zapojuje tisíce organizací, podniků, mladých lidí a školáků. Prostřednictvím vzdělávání, zvyšování povědomí a zavedených nástrojů, jako je Evropský atlas moří, bude koalice EU4Ocean pokračovat v práci na zvyšování znalostí o významu oceánů, mimo jiné ve spolupráci s konsorciem Bauhaus of the Seas Sails²⁷.

V návaznosti na fórum Youth4Ocean zřídí Komise **sít' mladých velvyslanců a mezigenerační sít' EU pro oceány**, která bude zapojovat mladé odborníky na oceán a zastánce udržitelnosti oceánů v celé EU i na celém světě. Kariérní rozvoj začínajících odborníků v oblasti oceánů bude podporován prostřednictvím nového **modrého mezigeneračního programu** Transatlantické aliance pro oceánský výzkum. Komise bude pořádat **každoroční dialogy o politice s mládeží**, které zajistí, že hlasy mladých lidí budou účinně začleněny do tvorby politik.

Nový program stáží v rámci koalice EU4Ocean nabídne mladým lidem praktické zkušenosti s pracovními místy, která přispívají ke konkurenceschopné a udržitelné modré ekonomice. Nejenže to poskytne mladým lidem dovednosti potřebné pro budoucí kariéru, ale také posílí vazbu mezi gramotností v oblasti oceánů a soukromým sektorem. Zvláštní důraz bude kladen

²⁶ Zajištění vhodných vazeb a provázanosti se strategií výzkumu a inovací v oblasti odolnosti vody.

²⁷ <https://bauhaus-seas.eu/>

na posílení postavení žen a dalších nedostatečně zastoupených skupin, aby mohly hrát aktivní a smysluplnou úlohu v činnostech v oblasti oceánů.

Stěžejní opatření:

- Iniciativa EU pro pozorování oceánů a zprovoznění Evropského digitálního dvojčete světového oceánu do roku 2030 jako příspěvek k Desetiletí vědy o oceánech pro udržitelný rozvoj
- Evropská strategie pro výzkum a inovace v oblasti oceánů
- Vytvoření sítě mladých velvyslanců a mezigenerační sítě EU pro oceány

6. Námořní bezpečnost a obrana jako základní podmínka

Rostoucí komplexnost hrozeb – včetně útoků na podmořskou infrastrukturu, kybernetických hrozeb, rizik, která představují nestandardní plavidla a stínová flotila, a strategického soupeření o námořní prostory – vyžaduje koordinovanou, technologicky orientovanou reakci, jež ob stojí i v budoucnu a bude zahrnovat vnější a vnitřní rozměr, jakož i vojenský a civilní rozměr. Právě Baltské moře je místem, kde stínová flotila představuje akutní riziko pro životní prostředí v podobě úniků ropy, ohrožení námořní bezpečnosti a ochrany, mezinárodního obchodu a porušování námořního práva.

Strategie Evropské unie pro námořní bezpečnost a její akční plán poskytují EU rámec pro ochranu jejích zájmů na moři, ochranu jejích občanů a území a podporu jejích hodnot a hospodářství. Posiluje mezinárodní řád založený na pravidlech a zajišťuje plné dodržování mezinárodních nástrojů, zejména Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu.

Ve shodě s těmito prioritami a v souladu se společným sdělením o bezpečnosti kabelů, sdělením „ProtectEU: Evropská strategie vnitřní bezpečnosti“²⁸ a bílou knihou o budoucnosti evropské obrany 2030 by se EU a její členské státy měly zaměřit na posílení spolupráce námořnictva a pobřežní stráže, mimo jiné prostřednictvím víceúčelových námořních operací, které zvyšují povědomí o námořní oblasti, investic do nejmodernějších námořních technologií, posílení ochrany kritické infrastruktury a vojenské mobility, rozšíření námořních obranných kapacit a posílení evropské přítomnosti a partnerství ve světě.

6.1 Posílení spolupráce pobřežní a námořní stráže EU a zabezpečení námořních hranic

Komise bude dále podporovat spolupráci pobřežní stráže rozšířením úspěšných modelů, jako je Evropské fórum subjektů pobřežní stráže a Středomořské fórum subjektů pobřežní stráže, na oblasti, jako je Černé moře. Investice se zaměří na **pilotní evropskou flotilu bezpilotních prostředků**, která integruje umělou inteligenci a pokročilé senzory pro námořní monitorování v reálném čase za podpory agentur Frontex, EMSA a EFCA. Zlepší to odhalování a reakci, doplní iniciativy NATO a ochrání kritickou podmořskou infrastrukturu. Investice do budování kapacit a odborné přípravy posílí spolupráci pobřežní stráže a mezi agenturami v celé EU.

²⁸ [Sdělení o ProtectEU: Evropská strategie vnitřní bezpečnosti.](#)

6.2 Pokrokové technologie pro bezpečnost a obranu

EU využije nástroje, jako jsou EDF, PESCO, EDA a navrhovaný²⁹ nástroj SAFE a program EDIP, k modernizaci námořních sil a souvisejících infrastruktur, včetně komunikačních a síťových schopností, senzorů, výzkumu a vývoje technologií a společného pořizování prostředků pro zpravodajství, sledování a průzkum, jakož i zřízení regionálních center pro slučování informací od roku 2025. EIB se zavázala pomoci posílit průmysl, mimo jiné podporou námořních technologií, a mobilizovat soukromý kapitál pro inovace zaměřené na bezpečnost.

Nová evropská iniciativa „znalost situace na moři“ (včetně výše navrženého pilotního projektu evropské bezpilotní flotily) propojí senzory, bezpilotní systémy a hlídkové letouny s cílem vytvořit integrovanou síť dohledu. Lepší znalost situace na moři má zásadní význam pro řešení hrozeb a podporu reakcí na mimořádné události. Nedávné incidenty, které postihly kritickou námořní infrastrukturu, zdůrazňují potřebu bezproblémové spolupráce na základě regionálního přístupu k jednotlivým mořským oblastem.

Komise aktivně vybízí všechny příslušné vnitrostátní a unijní námořní orgány a agentury, aby se připojily ke společnému prostředí pro sdílení informací (CISE) a přijaly přístup založený na mořských pánvích s cílem posílit regionální integraci. S ohledem na vyvíjející se povahu námořních hrozeb je Komise odhodlána umožnit výměnu utajovaných informací v rámci prostředí CISE a podpořit jeho propojení s rámcem pro výměnu informací, který provozuje agentura Frontex, zejména se systémem EUROSUR, jakož i jeho interoperabilitu se sítí námořního dohledu (MARSUR), která usnadňuje bezpečnou komunikaci mezi námořními silami členských států. Posílí se tak civilně-vojenské rozhraní,lepší sdílené situační povědomí a umožní rychlejší a koordinované reakce na hrozby v celé námořní doméně. Komise bude podporovat úsilí související se znalostí situace na moři s cílem dosáhnout pokroku směrem k uznávanému zobrazení moře z vesmíru až na mořské dno, který by mohl být sdílen s NATO téměř v reálném čase.

6.3 Ochrana kritické námořní infrastruktury

Kromě dohledu bude klíčovou oblastí zájmu kybernetická bezpečnost a odolnost informačních systémů. Vzhledem k tomu, že 99 % celosvětových datových toků je závislých na podmořských kabelech, bude zabezpečení digitální infrastruktury proti kybernetickým hrozbám zásadní, zejména v oblasti Baltského moře, kde je bezpečnost kritické infrastruktury ohrožena ještě více.

Ústředním prvkem je provádění akčního plánu EU o bezpečnosti kabelů³⁰ v součinnosti s připravovanou průmyslovou námořní strategií, která posílí dohled, odstrašení a mechanismy reakce. Pro bezpečnost mořské a podmořské infrastruktury by byly přínosem silnější schopnosti odhalování hrozeb a jednotnější situační obraz v reálném čase v jednotlivých mořských oblastech. Komise podporuje zřízení dobrovolných regionálních kabelových center pro každou mořskou oblast, které vytvoří integrovaný mechanismus dohledu, v jehož rámci by se členské státy dohodly na spolupráci při zlepšeném odhalování na regionální úrovni. Z tohoto hlediska je Baltsko-severské memorandum o porozumění týkající se ochrany kritické

²⁹ V době přijetí tohoto sdělení se čekalo na přijetí návrhů.

³⁰ [Akční plán EU o bezpečnosti kabelů](#)

podmořské infrastruktury v Baltském moři slibnou cestou k posílení regionální spolupráce v oblasti bezpečnosti kritických infrastruktur v Baltském moři.

Nevybuchlá munice ve vodách EU ohrožuje ekosystémy a infrastrukturu. **Koordinovaná strategie odstraňování nevybuchlé munice, která začíná v Baltském a Severním moři a rozšiřuje se do Černého moře, bude využívat pokročilé technologie odhalování a likvidace.** Provádění bude posíleno partnerstvím s Komisí na ochranu baltského mořského prostředí a dalšími regionálními orgány.

6.4 Posílení námořních operací EU a globálních partnerství

EU posílí své námořní operace v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky se zaměřením na znalost situace na moři a ochranu kritické infrastruktury. Pro odrazování od nezákonných činností bude mít zásadní význam nepřetržitá námořní přítomnost ve vodách EU.

Arktida je stále více vystavena geopolitickému soupeření a je pro EU životně důležitá z hlediska životního prostředí, hospodářství a bezpečnosti. Změna klimatu otevírá nové námořní trasy a zvyšuje riziko soutěže v oblasti zdrojů, zhoršování životního prostředí a hybridních hrozeb pro bezpečnost EU. Jak je zdůrazněno v politice EU pro Arktidu, Unie se zavázala zajistit, aby Arktida zůstala oblastí míru, nízkého napětí a udržitelné spolupráce. Budování odolnosti v Arktidě je v souladu s prioritami EU v oblasti klimatu, bezpečnosti a mnohostranné spolupráce.

EU bude dále usilovat o posílení operativní spolupráce se severskými členskými státy a podobně smýšlejícími arktickými státy, zejména v oblasti námořního dohledu, pátrání a záchrany a ochrany kritické námořní infrastruktury.

Stěžejní opatření:

- Komplexní strategie v oblasti nevybuchlé munice s cílem integrovat nejmodernější technologie odhalování a likvidace
- Rozvíjení hlubší spolupráce mezi EU, jejími arktickými členskými státy a podobně smýšlejícími arktickými státy
- Pilotní projekt evropské flotily bezpilotních vzdušných prostředků vybavených (na povrchu, pod vodou i v kosmu) nejmodernějšími systémy a technologiemi
- Posílení spolupráce v rámci strategických a komplexních partnerství s partnerskými zeměmi v severní Africe a na Blízkém východě

7. Mezinárodní správa oceánů a posílená diplomatická činnost v oblasti oceánů

Evropská diplomatická činnost v oblasti oceánů, která je pevně zakotvena v úsilí EU o zelenou diplomacii a podporuje provádění globálních závazků, zejména v souvislosti s cíli udržitelného rozvoje OSN, zintenzivní opatření na ochranu oceánů a bude chránit a prosazovat zájmy a hodnoty EU v oblasti oceánů a zároveň bude budovat účinné politické, hospodářské, kulturní a vědecké vztahy se zeměmi, národy a příslušnými organizacemi v oblasti oceánů. **Silnější mezinárodní partnerství** a podpora mnohostranné diplomacie a výsledků jsou důležitější než kdy jindy. Jsou nezbytné pro účinnou ochranu a řízení mořských zdrojů, zejména v oblasti

rybolovu, kde úsilí o vytvoření lepších a spravedlivějších mezinárodních podmínek **napomůže jak rybolovu v EU, tak celosvětové udržitelnosti**³¹.

7.1 Posílení mezinárodní správy oceánů

EU se zavázala prosazovat mezinárodní právo, zejména Úmluvu Organizace spojených národů o mořském právu, a posilovat **mnohostranný řád založený na pravidlech**, z něhož mají prospěch všechny národy a lidé tím, že organizuje účinnou mezinárodní správu. EU využije svého diplomatického vlivu založeného na kumulativní výlučné ekonomické zóně, velkém trhu s mořskými plody a závazku k udržitelnosti.

EU uznává potřebu globální spolupráce a bude usilovat o to, aby se správa oceánů dostala do popředí mezinárodních programů, sladila mezinárodní právní rámce a podporovala partnerství.

Komise upřednostní a posílí následující klíčová opatření:

- **rychlou ratifikaci dohody o BBNJ**³², urychlení jejího vstupu v platnost, podporu jejího provádění a zajištění udržitelné správy volného moře,
- **ambiciózní globální smlouvu o plastech** s cílem omezit znečištění oceánů a bude spolehlivým partnerem a lídrem, jenž se zapojí do jednání s ostatními stranami a co nejdříve tato jednání o smlouvě dokončí.

EU by také měla využít veškerý svůj diplomatický vliv a schopnosti působit na veřejnost, aby pomohla dosáhnout dohody o vyhlášení tří rozsáhlých **chráněných mořských oblastí v Jižním oceánu** jako nejlepšího způsobu, jak zachovat jedinečné a nedotčené mořské ekosystémy a biologickou rozmanitost Antarktidy. Kromě toho bude EU do roku 2030 podporovat ochranu 30 % volného moře. EU provádí dohodu BBNJ do práva Unie³³, aby zajistila její dodržování.

Komise nadále podporuje svůj **postoj předběžné opatrnosti k hlubinné těžbě** a zdůrazňuje potřebu dalšího výzkumu jejich možných dopadů na životní prostředí, biologickou rozmanitost a socioekonomické dopady. Dokud nebudou k dispozici dostatečné vědecké důkazy potvrzující, že hlubinná těžba nepředstavuje hrozbu pro mořské ekosystémy, vyzývá Komise k preventivnímu pozastavení těžby a vyzývá Radu, aby tento přístup potvrdila. Komise bude v Mezinárodním úřadu pro mořské dno (ISA) prosazovat přístup založený na pravidlech.

Komise je odhodlána dodržovat zásadu předběžné opatrnosti a potřebu zajistit odpovídající vědecký základ pro zdůvodnění těchto činností a náležité zvážení souvisejících rizik a dopadů předtím, než se pokročí s novými technologiemi, které zasahují do mořského prostředí za účelem zmírnění změny klimatu, jako je geoinženýrství v **moři** a technologie odstraňování oxidu uhličitého³⁴.

³¹ K těmto a dalším odkazům na EU v této kapitole srov. závěry Rady o mezinárodní správě oceánů, ST 15973/22 ze dne 13. prosince 2022.

³² [Dohoda v rámci Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu o zachování a udržitelném využívání mořské biologické rozmanitosti v oblastech za hranicemi národní jurisdikce \(dohoda o BBNJ\)](#).

³³ Srov. návrh směrnice o zachování a udržitelném využívání mořské biologické rozmanitosti v oblastech za hranicemi národní jurisdikce, COM(2025) 173 final ze dne 24. dubna 2025.

³⁴ Společné sdělení o mezinárodní správě oceánů v EU, [JOIN\(2022\) 28 final](#).

EU se zasazuje o vytvoření **Mezinárodní platformy pro udržitelnost oceánů (IPOS)**, která má posílit propojení vědy a politiky³⁵. Mezinárodní platforma pro udržitelnost oceánů bude hnací silou rozhodování založeného na důkazech, posílí globální znalosti a porozumění oceánským systémům s cílem umožnit účinnější ochranu a udržitelné řízení. Komise rovněž podporuje iniciativy pro větší vědeckou spolupráci, například **Transatlantickou alianci pro oceánský výzkum**.

Kromě toho Komise provede následující opatření:

- **Komise** v současné době zkoumá, jak zlepšit **udržitelnost dovážených produktů rybolovu a akvakultury** v rámci režimu autonomních celních kvót.
- V **zájmu snížení vedlejších úlovků mořských želv** v roce 2026 hodlá Komise přijmout specifikace týkající se zařízení na zpětné vypouštění náhodně ulovených želv, které má používat loďstvo EU při lovu tropických krevet v západním Atlantiku a Indickém oceánu. Komise posoudí účinnost těchto nových specifikací předtím, než se zváží další kroky na interní nebo mezinárodní úrovni.
- Kromě toho bude Komise usilovat o **ratifikaci a plné provádění mezinárodních nástrojů**, jako je Dohoda WTO o zákazu škodlivých subvencí v odvětví rybolovu, úmluvy MOP týkající se námořníků a rybářů a bezpečnostní normy pro rybářská plavidla stanovené Mezinárodní námořní organizací (IMO).
- V oblasti rybolovu Komise zintenzivní úsilí o **řešení problémů s „výhodnými vlajkami“**, zajistí transparentnost vlastnických struktur rybářských plavidel, aby bylo možné pohnat k odpovědnosti osoby odpovědné za nezákonné praktiky v námořním průmyslu, včetně rybolovu, a řízení životního prostředí. Bude vycházet z výsledků probíhající studie.
- EU aktivně vede **regionální organizace pro řízení rybolovu** a zasazuje se o **dodržování vysokých standardů** udržitelnosti při řízení rybolovu, zejména v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu.
- Komise navrhne **novou generaci dohod o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu**, které budou v souladu s širšími regionálními strategiemi a prioritami EU, zejména pro Afriku a indicko-tichomořský region, a přispějí tak k ucelenému přístupu EU k udržitelnému rybolovu a správě oceánů.
- Evropský parlament a Rada dosáhly prozatímní politické dohody o návrhu Komise na změnu nařízení (EU) č. 1026/2012, jehož cílem je řešit **neudržitelné rybolovné praktiky**. Odráží závazek EU podporovat spolupráci při řízení sdílených populací se třetími zeměmi a zároveň využívat svou tržní sílu k podpoře udržitelného rybolovu.

EU půjde i nadále příkladem díky svému **přístupu nulové tolerance k nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu (NNN)**³⁶ založenému na dialogu se třetími zeměmi a na systému udělování karet za rybolov NNN. Zejména bude využívat systém EU pro certifikaci úlovků (CATCH), jehož cílem je chránit trh EU před produkty rybolovu NNN.

Digitalizace systému CATCH (IT CATCH) je vlajkovou lodí EU v celosvětovém boji proti rybolovu NNN, která bude povinná od ledna 2026. V důsledku toho členské státy EU posílí a harmonizují své dovozní kontroly a opatření k zajištění zákonnosti produktů rybolovu

³⁵ Viz poznámka pod čarou 31.

³⁶ Viz poznámka pod čarou 31.

uváděných na evropský trh. Zvláštní pozornost je třeba věnovat nejvzdálenějším regionům, které jsou vystaveny nekalé konkurenci a nezákonnému rybolovu ze sousedních třetích zemí.

EU se bude i nadále zasazovat o ratifikaci a provádění dohody o opatřeních přístavních států a prosazovat provádění svých **aktualizovaných pravidel kontroly rybolovu** na celosvětové úrovni³⁷.

Komise v roce 2026 připraví **sdělení o novém strategickém přístupu k vnější činnosti EU v oblasti rybolovu**, v němž **toto unijní úsilí** nastíní. Cílem tohoto přístupu bude odstranit nedostatky v celosvětové správě rybolovu a posílit závazek EU k udržitelnému řízení oceánů.

7.2 Strategická diplomatická činnost v oblasti oceánů vhodná pro daný účel

EU je významným diplomatickým aktérem v oblasti oceánů zastupujícím zájmy Unie a jejích členských států. Zajištění udržitelné správy zdrojů z oceánů, zejména rybolovu, bude vyžadovat posílenou spolupráci mezi EU, třetími zeměmi a globálními aktéry. Síť dvoustranných závazků a strategických iniciativ EU s partnery v regionech, jako je Středozemní a Černé moře, Arktida, Afrika a indicko-tichomořský region, pomůže v celosvětovém měřítku pokročit ve správě oceánů a udržitelném rozvoji modré ekonomiky. Zapojení do diplomacie v oblasti klimatu na celosvětové úrovni je pro obnovu zdraví oceánů zásadní. Zejména malé ostrovní rozvojové státy jsou blízkými spojenci při jednáních v rámci procesu COP, protože jsou také přímo zasaženy dopady změny klimatu.

Komise navrhne následující prioritní opatření:

- **Komise přijme přístup založený na mořském prostředí**, aby zajistila účinný dopad a součinnost při prosazování udržitelné správy oceánů, jejich ochrany a udržitelného hospodářského rozvoje v partnerských zemích. Určí klíčové oblasti, které je třeba chránit, zmapuje zúčastněné strany a plně zohlední činnosti, které je ovlivňují, přičemž se bude zabývat interakcemi v rámci celého systému.
- Cílem Komise bude rovněž potvrdit svůj závazek k **partnerství mezi EU a Afrikou** tím, že znovu potvrdí naši spolupráci v oblasti udržitelné modré ekonomiky, která zásadním způsobem přispívá k hospodářství, potravinové bezpečnosti a výživě a k udržitelnému rozvoji obou kontinentů.

EU využije svých diplomatických kanálů k prosazení otázek oceánů v rámci mezinárodních politických agend, včetně zasedání G7 a G20. EU znovu zdůrazňuje, že se důrazně angažuje v každoročním dialogu o oceánech a klimatu, který byl svěřen konferencí smluvních stran UNFCCC s cílem pokročit v otázkách oceánů a klimatu v rámci UNFCCC i Pařížské dohody, a to i s ohledem na novou generaci vnitrostátních rozvojových cílů a příští globální hodnocení.

Evropská diplomatická činnost v oblasti oceánů bude podporovat dodržování **mezinárodních standardů správy** v oblasti řízení rybolovu a zároveň pomáhat rozvojovým zemím při ratifikaci a provádění klíčových mezinárodních dohod, ochraně biologické rozmanitosti, registraci rybářských plavidel a plnění cílů udržitelného rozvoje, zejména cíle 14. EU bude i nadále podporovat udržitelný socioekonomický růst partnerských zemí prostřednictvím strategií, jako je Global Gateway, a zajistí, aby rybolov, akvakultura a další činnosti související s oceány přispívaly k udržitelnému rozvoji a budování kapacit na celém světě. Na podporu cílů

³⁷ Viz poznámka pod čarou 31.

EU v rámci paktu pro oceány a s podporou skupiny EIB se Global Gateway využívá k podpoře cílených investic v partnerských zemích zaměřených na správu oceánů, udržitelnou modrou ekonomiku a opatření v oblasti klimatu. Patří mezi ně vlajkové lodě, jako je podpora zelených námořních koridorů na podporu dekarbonizace námořní dopravy a iniciativa na přeměnu zamoření pobřeží hroznovicemi v příležitost pro oběhové inovace a udržitelný růst v pobřežních komunitách.

EU a její členské státy jsou nejen celosvětově největším dárce, ale také největším světovým dárce pro oblast volného moře. EU vítá pokrok, jehož bylo dosaženo v rámci konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti, pokud jde o mobilizaci finančních prostředků potřebných k ochraně biologické rozmanitosti, k dosažení akčních cílů celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu a k odstranění celosvětového nedostatku finančních prostředků na biologickou rozmanitost, a to i v oceánech.

Stěžejní opatření:

- Sdělení o strategickém přístupu k vnější činnosti EU v oblasti rybolovu, včetně nové generace udržitelných dohod o partnerství v oblasti rybolovu
- Přijetí a vstup v platnost změny nařízení (EU) č. 1026/2012 o některých opatřeních za účelem zachování populací ryb ve vztahu k zemím, které umožňují neudržitelný rybolov
- Urychlená ratifikace a provádění dohody o BBNJ a podpora jejího provádění v rozvojových zemích prostřednictvím příspěvku ve výši 40 milionů EUR na globální program pro oceány
- Vstup v platnost a provádění první fáze Dohody WTO o zákazu škodlivých subvencí v odvětví rybolovu a dokončení jednání o druhé fázi o zbývajících dodatečných pravidlech pro regulaci subvencí, které podněcují nadměrný rybolov a nadměrnou kapacitu
- Povinné používání digitalizovaného systému EU pro digitalizaci osvědčení o úlovku od ledna 2026, který doplní systém EU pro vydávání karet pro účinnější boj proti rybolovu NNN
- Pilotní projekt mezinárodní platformy pro udržitelnost oceánů
- Prosazování chráněných zón v Jižním oceánu

8. Další kroky

Tváří v tvář trojí planetární krizi, kterou je zrychlující se změna klimatu, úbytek biologické rozmanitosti, znečištění, jakož i geopolitické napětí, musí EU jednat rozhodně, aby ochránila náš oceán a jeho námořní budoucnost. Mobilizací celé škály nástrojů a partnerství, které má EU k dispozici, může jít příkladem při vytváření odolnějšího, udržitelnějšího a bezpečnějšího oceánského prostoru.

Pakt pro oceány nastiňuje strategickou a koordinovanou reakci. Spojuje reformy správy, inovace, investice a mezinárodní diplomacii v rámci jednotné vize pro zdraví, udržitelnost a prosperitu oceánů.

Tento pakt není jen plánem – je výzvou k přijetí opatření a odpovědnosti. Společně zajistíme, aby oceán hrál roli regulátoru klimatu Země a spojence v boji proti změně klimatu, aby jeho biologická rozmanitost a přírodní stanoviště byly bohatstvím naší planety, ekonomickým motorem a společným dědictvím pro další generace.

Komise bude k dosažení konkrétních výsledků spolupracovat s ostatními orgány EU, členskými státy, zúčastněnými stranami a mezinárodními partnery.

Příloha: Cíle týkající se oceánů v právních předpisech a politice EU³⁸

Cíl	Závazný/ ambiciózní	Zdroj
Dobrá stav prostředí mořských vod do roku 2020. Členské státy musí přijmout vnitrostátní strategie pro mořské prostředí, aby dosáhly dobrého stavu prostředí nebo si jej udržely. Zavést ekosystémový přístup jako závaznou zásadu pro řízení mořského prostředí EU.	Závazný	Rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí
Zajistit zachování mořských biologických zdrojů a řízení rybolovu zaměřeného na tyto zdroje. Maximální udržitelný výnos (MSY) pro všechny populace ryb do roku 2020.	Závazný	Nařízení o společné rybářské politice
30 % moří EU chráněných do roku 2030, z toho 10 % by mělo být přísně chráněno.	Ambiciózní	Strategie v oblasti biologické rozmanitosti
Podpořit strategii biologické rozmanitosti tím, že se bude snažit přispět k dosažení a udržení udržitelných stavů rybích populací, snížit dopad rybolovu na mořské dno a minimalizovat dopady rybolovu na citlivé druhy postupným ukončením lovu druhů žijících při dně v chráněných mořských oblastech do roku 2030, zlepšením selektivity, ochranou citlivých druhů, podporou odvětví rybolovu a posílením výzkumu, provádění, správy a zapojení zúčastněných stran.	Ambiciózní	Akční plán EU pro mořské prostředí: Ochrana a obnova mořských ekosystémů pro udržitelný a odolný rybolov
Do roku 2030 musí být obnoveno nejméně 20 % mořských oblastí EU a do roku 2050 všechny ekosystémy, které potřebují obnovu. Členské státy předloží vnitrostátní plány obnovy do poloviny roku 2026.	Závazný	Nařízení o obnově přírody
Instalace ~111 GW kapacity výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři do roku 2030 a ~317 GW do roku 2050, z toho 100 MW kapacity energie z oceánů do roku 2027 a 1 GW do začátku roku 2030.	Ambiciózní	Sdělení „Plnění cílů EU v oblasti obnovitelné energie na moři“
Členské státy uzavřou nezávaznou dohodu o spolupráci na cílech v oblasti výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři, které mají být zavedeny v každé mořské oblasti do roku 2050	Závazný	Nařízení TEN-E
88 GW kapacity výroby energie z obnovitelných zdrojů na moři do roku 2030 a 360 GW do roku 2050	Ambiciózní	
Celkový cíl v oblasti obnovitelných zdrojů energie ve výši nejméně 42,5 % do roku 2030 (nezávazný cíl 45 %). Členské státy zveřejní informace o plánovaných nabídkových řízeních a o tom, jakých objemů energie z obnovitelných zdrojů na moři plánují dosáhnout.	Závazný	Směrnice RED III
Opatření na podporu dosažení klimatické neutrality do roku 2050 – začlenění energetické transformace do	Ambiciózní	Sdělení o energetické transformaci odvětví

³⁸ Seznam může být doplněn.

rybolovu a akvakultury, snížení emisí skleníkových plynů, zvýšení udržitelnosti a energetické účinnosti, sladění s cíli v oblasti biologické rozmanitosti a znečištění, rozvoj dovedností a kariéry, investice do výzkumu a inovací a podpora mezinárodní spolupráce.		rybolovu a akvakultury v EU
Klimatická neutralita v EU do roku 2050, průběžný cíl snížit emise skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 55 % ve srovnání s úrovní v roce 1990.	Závazný	Evropský právní rámec pro klima
Cíle pro zavedení pobřežního zásobování elektrickou energií pro větší námořní kontejnerové a osobní lodě v námořních přístavech a pro plavidla vnitrozemské plavby.	Závazný	Nařízení o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva
Maximální limity pro roční průměrnou intenzitu emisí skleníkových plynů u energie spotřebované loděmi o hrubé prostornosti nad 5 000 tun, které vplouvají do evropských přístavů, bez ohledu na vlajku – snížení o 2 % do roku 2025 a o 80 % do roku 2050. Osobní a kontejnerové lodě mají od 1. ledna 2030 v přístavech, na které se vztahuje nařízení o přístavních elektrárnách, používat dodávky elektřiny z pevniny nebo alternativní technologie s nulovými emisemi podle článku 9 nařízení o infrastruktuře pro alternativní paliva a od 1. ledna 2035 ve všech přístavech EU, které rozvíjejí kapacitu dodávek elektřiny z pevniny.	Závazný	Nařízení EU o využívání obnovitelných a nízkouhlíkových paliv v námořní dopravě
Recyklační zařízení musí zajistit, aby se při recyklaci lodí zabránilo vypouštění nebezpečných látek do moře a řádně nakládalo s odpady. Požaduje vypracování seznamu nebezpečných materiálů pro nakládání s látkami, které by mohly poškodit mořské prostředí, a vytvoření evropského seznamu zařízení na recyklaci lodí	Závazný	Nařízení o recyklaci lodí
Zakázat některé jednorázové plastové předměty, např. brčka a příbory. Sbírat 77 % plastových lahví do roku 2025 a 90 % do roku 2029.	Závazný	Směrnice o plastech na jedno použití
Kvantitativní snížení spotřeby některých jednorázových plastových výrobků členskými státy do roku 2026 ve srovnání s rokem 2022.	Ambiciózní	
Do roku 2030 by EU měla snížit množství plastového odpadu v mořích o 50 % a mikroplastů o 30 % a snížit ztráty živin, používání a riziko chemických pesticidů, používání těch nebezpečnějších a prodej antimikrobiálních látek pro hospodářská zvířata a akvakulturu o 50 %.	Ambiciózní	Akční plán pro nulové znečištění
Členské státy vytvoří soustavu chráněných lokalit Natura 2000, aby zajistily, že nejčinnější typy přírodních stanovišť a stanoviště druhů v celé EU budou zachovány nebo případně obnoveny v příznivém stavu.	Závazný	Směrnice o ochraně ptáků
		Směrnice o ochraně přírodních stanovišť
Členské státy využívají své plány povodí a programy opatření k ochraně a v případě potřeby k obnově	Závazný	Rámcová směrnice o vodě

vodních útvarů, aby dosáhly dobrého stavu a zabránily zhoršování stavu (dobrý chemický a ekologický stav)		
Členské státy sníží znečištění vody způsobené dusičnany používanými v zemědělství vymezením oblastí ohrožených dusičnany, monitorováním koncentrací dusičnanů ve vodních útvarech a zavedením kodexů správné zemědělské praxe	Závazný	Směrnice o dusičnanech
Členské státy jsou povinny zajistit, aby se lodní paliva nepoužívala v jejich teritoriálních mořích, výlučných hospodářských zónách a pásmech kontroly znečištění mimo oblast povodí Baltského a Severního moře, pokud hmotnostní obsah síry v těchto palivech přesahuje 0,50 %, a v oblasti povodí, pokud hmotnostní obsah síry v těchto palivech přesahuje 0,10 %	Závazný	Směrnice o síře
Členské státy jsou povinny sledovat a hodnotit vodu ke koupání.	Závazný	Směrnice o vodách ke koupání
Dosažení cílů společné rybářské politiky tím, že přispěje k efektivnímu a transparentnímu trhu prostřednictvím regulace profesních organizací, marketingových standardů, informací pro spotřebitele, pravidel hospodářské soutěže a průzkumu trhu	Závazný	Společná organizace trhu
Členské státy mají povinnost prevence, minimalizace a zmírnění nepříznivých dopadů na biologickou rozmanitost spojených jak se záměrným, tak nezáměrným zavlékáním nebo vysazováním invazních nepůvodních druhů do Unie a s jejich šířením v Unii.	Závazný	Nařízení o invazních nepůvodních druzích
Mise „Obnova našich oceánů a vod“ EU s cílem do roku 2030 je zaměřena na ochranu a obnovu zdraví našich oceánů a vod prostřednictvím výzkumu a inovací, zapojení občanů a modrých investic. Nový přístup této mise se bude zabývat oceány a vodami jako jedním celkem a bude hrát klíčovou úlohu při dosahování klimatické neutrality a obnově přírody.	Ambiciózní	Mise EU – Obnova našich oceánů a vod